

Julkaistu Esitys-lehdessä 4/2016: Masturbaatio

Medialukupiiri-palsta

SOOLOBIISEJÄ

Masturboiminen on täysin harmitonta ja hyvin yksityistä toimintaa. Tästä huolimatta sen tuomitseminen on ollut historiallisesti katsoen massiivista ja väkivaltaista, sekä traumatisoinut kokonaisia kansoja. Viime vuosikymmeninä masturbaatio on radikaalisti vapautunut, mutta voisiko se olla hengellinen harjoitus tai jopa taidetta? Tutustuin muutamiin ilmiötä eri näkökulmista avaaviin teoksiin.

Runkkareiden emansipaatio

Seksuaalipoliittisen yhdistyksen Sexpon tutkija **Anu Suomela** käyttää termiä *sooloseksi*. Termi voitti Ylioppilaslehden vuonna 2000 järjestämän verkkokyselyn, jossa haettiin parasta nimikettä aiheelle. Sooloseksi sopii hyvin myös tähän julkaisuun tuomalla masturbaation esittävän taiteen esteettisen sanaston piiriin. On aivan toisenlaista, taiteellisempaa, asettua vetämään sooloa kuin tyydyttämään itseään. Puhumattakaan siitä, että harjoittaisi *katastrofaalista virhettä, käden hirvittävyttä, lisääntymispetosta* tai *ylimmäistä pahetta*, lainaten **Philippe Brenot**'n *Masturboimisen ylistyksen* suomenkielisen painoksen lopussa olevaa sanastoa, joka on kerätty masturbaatiota käsittelevästä kirjallisuudesta. Sooloseksi-termin mukanaan tuoma esteettinen näkökulma on harvinainen eroottisen kokemuksen julkisessa käsittelyssä ja asettuu tukemaan **A.F. Tannerin** duettohahmotelmia 1909 julkaistussa kirjassa *Sukupuoliyhteys taidenautinnoksi*. Seksuaalinen kokemus taiteen mediana on vielä marginaalin marginaalissa.

Brenot'n kirjan jälkikirjoituksessa Suomela luo katsauksen sooloseksiin Suomessa viimeisen 250 vuoden aikana julkaistujen tekstien perusteella. Hän jäljittää alkupisteeksi kirkkoisä **Augustinuksen** 400-luvulla kirjoittamat tekstit, joissa Iso A tuomitsee sooloseksin ja luokittelee sen kuolemansyyniksi. 1700-luvulla sooloseksiä alettiin medikalisoida ja sveitsiläisestä psykiatrista **S.A. Tissotista** lähtien lukuisat lääketieteen asiantuntijat varoittivat opuksissaan onanian vaaroista, kuten näön heikkenemisestä, hermosairauksista, saamattomuudesta ja mielisairauksista. Brittikirjailija **Alan Watts** muistelee, kuinka häntä peloteltiin lapsena, 1920-30-luvuilla, Suurella Siperialaisella Syyhyllä.

Yhdessä teologien ja maallikkomoralistien kanssa lääkärit muodostivat lähes yksimielisen sooloseksivastaisen rintaman aina 1960-luvulle asti. Vielä 1969 perustetun Sexponkin ensimmäisissä julkaisuissa sooloseksiksi nähtiin, vaikkakin vallankumouksellisesti luonnollisena, silti freudilaisittain välivaiheena ihmisen seksuaalisessa kehityksessä.

Sooloseksin harjoittamisen alleen peittävien häpeän rinteiden ylle nousevat moralisoinnin sadistiset huiput. Vuonna 1928 suomeksi julkaistussa *Mitä pojan tulee tietää* -teoksessa amerikkalainen teologi **Sylvanus Stall** suositteli lapsen käsien sitomista sänkyyn tai seinään yön ajaksi. Suosittujen aamiaismurojen isä **John Harvey Kellogg** ehdotti sukupuolielinten peittämistä häkillä, klitoriksen polttamista karbolihapolla, hopealangan kiertämistä esinahkaan kipua aiheuttamaan sekä tahallisen kivuliaita ympärileikkauksia. Tätä voi halutessaan pohdiskella murohyllyjen välissä. Myös tunnetun Iron Maiden -kidutuslaitteen miniatyyri-versio oli käytössä, pieni pippelin ympärille lukittava metallilaatikko, jonka sisäänpäin osoittavat piikit tekivät erektioista tuskallisia. Suomela huomauttaa, että Yhdysvalloissa ympärileikkaus yleistyi niin, että 1980-luvun alussa syntyneistä poikalapsista leikattiin 85 prosenttia jo synnytyssairaalassa. Sooloseksia ympäröinyt moraalinen paniikki ei liene ollut osaton tähän lasten julman silpomisen normalisointiin, vaikka Suomela mainitsee myös, että esinahan ovat lääke- ja kosmetiikkateollisuuden kauppatavaraa. Esinahan sai vuonna 2008 netistä dollarilla.

Sekä Suomela että **Osmo Kontula** tulkitsevat sooloseksin vastaisuutta nimenomaan suomalaisen kulttuurin kehyksessä ja juutalais-kristillisen kulttuurin tai sille ominaisen itsekontrollin seurauksena. Suomelan mukaan myös muslimi- ja aasialaisissa kulttuureissa on vastaavia ajattelumalleja ja käytäntöjä. Kontula vertailee suomalaisille tehtyjä itsetyydytystä käsitteleviä kyselytutkimuksia. Hänen keskeisimmät huomionsa ovat, että suomalaiset tyydyttävät itseään yhä enemmän ylipäättään ja yhä enemmän myös parisuhteissa. Suomela on kriittisempi kyselyyn vastaajien rehellisyyden suhteen ja arvelee, että 1970-luvun alussa, jolloin ensimmäinen tutkimus tehtiin, oltiin häveliäämpiä. Luultavasti sekä sooloilu että sen tunnustaminen ovat lisääntyneet, kun moraalinen ilmapiiri on muuttunut sallivammaksi ja masturbointia käsittelevässä mediasisällössä kurjalla kuolemalla pelottelu on vaihtunut tasa-arvopolitiikaksi, itsensä hyväksymisen tukemiseksi ja hedonismimyönteisyydeksi. Kontulan viesti tuntuu olevan, että suomalaiset tyydyttävät itseään hyvin moninaisissa tilanteissa ja moninaisista syistä: stereotypia peräkammarin aikamiespojasta on yhä enemmän ristiriidassa todellisuuden kanssa, ja suomalaiset riistäytyvät soolon vietäviksi sinkkuina, parisuhteessa, lapsina, iäkkäinä, nautinnon rikkaudesta, seksin puutteesta ja niin edelleen.

Käteenvedolla valaistumiseen

Joogalainojen mukana euro-amerikkalaiseen kulttuuriin on omittu myös tantrisia perinteitä, joiden inspiroimana masturbaatiota opetetaan henkisenä harjoituksena, vastaliikkeenä kellogiselle sadismille. Esimerkkinä tästä kentästä tutustuin The New School of Erotic Touch -nimisen ryhmittymän verkkomateriaaleihin. Kun itsesaastutukseen suhtautuu hengellisenä harjoituksena, siitä tulee osa yksilön projektia tai itsestä huolehtimista. Lähestymistapa on fenomenologinen, huomio keskitetään oman ruumiin aistimuksiin, mitä esimerkiksi pornografian katsomisen saastuttelun ohessa katsotaan helposti häiritsevän. Koulun piirissä puhutaan evolutionaarisesta masturbaatiosta sekä meditaation ja masturbaation yhdistävästä *medibaatiosta*. **Bruce P. Gretherin** Mindful Masturbation -tekniikat ja seksuaalimaagiset menetelmät pyrkivät tietoisuuden kehittämiseen itsenautinnollistuksen keinoin. Grether tarjoaa kaksi perusharjoitusta miespuoliselle sooloseksimagian harjoittajalle: laukeamisen pidättäminen ja laukeamisen hetkellä visualisointi. Edellisellä voidaan energisoida itseä, toisella ohjata energiaa kohti haluttua maailmaa.

Yksityisten tietoisuusharjoitusten lisäksi ainakin Yhdysvalloissa järjestetään runkkausrinkejä, joissa joko miehet tai naiset tai sekaryhmät voivat jakaa kiihottumisen kokemuksia. Grether kehottaa välttämään huomion kiinnittämistä yhteen ryhmän jäsenen itseä nautinnollistaessa, jotta ryhmän sisäinen dynamiikka pysyisi tasapainoisempana. Hengellisen runkkauksen kentällä on siis paitsi terapeuttisia päämääriä, myös uudenlaista yhteisöllisyyttä luovia puoliesityksellisiä muotoja. Lasten silpomisen sijaan voisimme laueta yhdessä, jaetussa kohonneen tietoisuuden tilassa, samaan aikaan katsojina ja esiintyjinä.

Suomen runkkarijoogien kuningas, sooloseksimytologi ja näyttelijä **Ior Bock** ohittaa kaikki ajankohtaiset moraalinormit johdattaessaan arkaaisen Suomen autofellaatioritualistiikkaan. Bockin ajattelu on hyvin omaperäistä ja pursuaa vanhakantaista seksuaalisymboliikkaa sekä epäajanmukaisella tavalla vinoa halua. Bockin suhdetta erotiikkaan avaa esimerkiksi se, että *Bockin perheen saagassa* vailla problematisointia kerrotun tarinan mukaan Ior-poika itse sai alkunsa, kun hänen 81-vuotias isänsä yhtyi omaan 42-vuotiaaseen tyttärensä.

Bockin mukaan yksi pakanallisen ajan ihmisten hedelmällisyysseremonioista oli lapsuudesta nuoruuteen siirtyville seitsenvuotiaille pojille opetettu *saunasolmu*. Pojat opetettiin taivuttamaan jalkansa niskan taakse ja kumartumaan eteenpäin kunnes voivat ”juoda siinä asennossa sperman suoraan omasta *kyystään*”. Intialaisessa perinteessä asento tunnetaan *yoganidrasanana*, mutta

tiettävästi asennon harjoittamiseen ei liitetä saunomista tai itsetyydytystä. Bockin mukaan miehen aivot saavat energiaa spermasta, naisen aivot taas mahlasta, joka Bockin termistössä viittaa naisen sukuelimistä tulevaan nesteeseen. Arvelen että ehkä naisillakin on tässä tarinassa oma masturbaatorituaalinsa, mutta en löydä tietoa *Bockin perheen saagasta*. Bock kertoi itse juoneensa kyynsä päästä aamuisin aina vuoteen 1999 saakka, jolloin hän halvaantui tavalla, joka teki sen mahdottomaksi. Bockin itsevoimistusperformanssi on vanhan koulun esoteerista vispausta.

Sooloilevan ihmisen kasvot

Vuonna 2004 käynnistetty *Beautiful Agony* -projekti estetisoi soolobiisit ja tunnustukset verkkopohjaisen videotaiteen formaattiin. *Beautiful Agony* -teokset ovat kasvoihin rajattuja videotallenteita masturboivista ihmisistä, jotka saavat orgasmin. Taiteilijat (*Beautiful Agony* käyttää videoilla esiintyvistä henkilöistä sanaa *artist*) esiintyvät myös tunnustusvideoilla, joilla he kertovat salaisuuksia seksuaalihistoriastaan. Lisäksi osa on julkaissut myös dueton samaan tyyliin kuvatusta, mutta toisen ihmisen kanssa saadusta orgasmista. Jo kolmattatoista vuotta sivustolle ladataan noin kuutena päivänä viikossa uusi video.

Multimediakokeiluna alkanut hanke on muodoltaan oivaltava taiteellinen reaktio sooloseksihäpeän vähittäiseen purkautumiseen ja samanaikaiseen verkkovälitteisen yhteisöllisyyden muotojen kehittymiseen. Selfiekulttuurin rohkeimmat edustajat, poliittisen ruumiin emansipaattorit, post-hipit ja kokeelliset joogaharrastajat löytävät paikkansa tyylikkäältä sivustolta. Yksittäisten artistien määrä lähentelee jo neljäätuhatta, eikä vaikuta siltä, että esiintyjät loppuisivat kesken lähiaikoina, päinvastoin. Sunnuntaita lukuun ottamatta joka päivä verkossa on tuore orgasmi.

Videoiden katsominen on taiteellista, nimittäin ristiriitaista. Intiimin rajat ovat kirkkaasti esillä. Masturbaatioesitykset ovat kauniita, tekoja ei voi kutsua enää saastutukseksi edes vitsinä ja volyyymi on kunnioitettava. Katsominen on silti varsin kiusallista, varsinkin tunnustusvideoiden, enkä voi olla ajattelematta, onko omakuvien kavalkadin syvenemiselle kulttuurissamme loppua. Luoko tämä yhteisöllistä ja vapautunutta vai vain entistä narsistisempaa maailmaa?

Lähteet

Anu Suomela: *Suomalaista sooloseksiä*. Jälkipuhe teoksessa Philippe Brenot: *Masturboimisen ylistys*. Gummerrus 2008.

Osmo Kontula: *Halu & Intohimo. Tietoa suomalaisesta seksistä*. Luku 5: *Omin käsin onneen*. Otava 2008.

The New School of Erotic Touch: www.eroticmassage.com

Ior Bock: *Bockin perheen saaga. Väinämöisen mytologia*. Synchronicity Publications 1996.

Beautiful Agony: www.beautifulagony.com